

Roll No.

E-3503

M. A. (Previous) EXAMINATION, 2021

SANSKRIT

Paper Second

(व्याकरणशास्त्रम्)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. अधोलिखितेषु सूत्रेषु पञ्चसूत्राणाम् सोदाहरणं व्याख्या कार्या—

25

- (i) अकथति च ।
- (ii) कालाध्वनोरत्यन्त संयोगे ।
- (iii) ह्रक्रोरन्यतरस्याम् ।
- (iv) इत्थंभूतलक्षणे ।
- (v) क्रुधद्रुहोरुपसृष्ट्योः कर्म ।

P. T. O.

(vi) नमः स्वस्तिस्वाहास्वधाऽलंवषड्योगाच्च ।

(vii) वारणार्थानामीप्सितः ।

(viii) दिवस्तदर्थस्य ।

(ix) यस्य च भावेन भावलक्षणम् ।

2. अधोलिखितेषु प्रयोगेषु पञ्चः सूत्रनिर्देशन सिद्धिः कार्या— 25

(i) अनुरूपम्

(ii) पितरौ

(iii) व्यूढोरस्कः

(iv) त्रिरात्रम्

(v) शाकपार्थिवः

(vi) राजपुरुषः

(vii) उपराजम्

(viii) यथाशक्ति

(ix) रथिकाश्वारोहम्

(x) आशातीतः ।

3. (अ) अधोलिखितानां सूत्राणां वृत्तिः लेखनीयाः (त्रयः)— 15

(i) परः सन्निकर्ष संहिता ।

- (ii) अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम् ।
- (iii) यू स्त्राख्यौ नदी ।
- (iv) अलोन्त्यात्पूर्व उपधा ।
- (v) सुप्तिङन्तं पदम् ।
- (vi) शेषोध्यसखि ।
- (ब) अधोलिखितेषु चत्वारः प्रयोगाः सूत्रनिर्देशपूर्वकं साधनीयाः—

10

- (i) ह्रत्वा
- (ii) पक्वम्
- (iii) लेखितुम्
- (iv) उक्त्वा
- (v) आश्वपतम्
- (vi) औपगव
- (vii) पौषम्

4. पशुपशाह्निकमनुसृत्य व्याकरणस्य परिभाषा देया ।

25

अथवा

“साधुशब्दानां प्रयोगस्य परिणामः” सम्यग् व्याख्यायताम् ।